

Kommunrevisorerna granskar

UMEÅ KOMMUN – KOMMUNSTYRELSEN

Grundläggande granskning 2021

1. Inledning och bakgrund

Revisorerna är kommunfullmäktiges organ för kontroll och ansvarsprövning av styrelser och nämnder. Revisionens arbete ska även ses som ett stöd till nämnderna och styrelsen.

Revisorerna ska enligt kommunallagen årligen granska verksamheten inom nämndernas verksamhetsområden i den omfattning som följer av god revisionssed.

Enligt kommunallagen (12. kap 1 §) är revisionens uppgift att pröva om:

- ▶ Verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt
- ▶ Räkenskaperna är rättvisande
- ▶ Den interna kontrollen är tillräcklig

Revisorernas årliga granskning består av tre delar; grundläggande granskning, fördjupad granskning samt granskning av delårsrapport och årsredovisning.

Den grundläggande granskningen omfattar en översiktlig granskning av måluppfyllelse samt styrning och intern kontroll. De fördjupade granskningarna kan ses som komplement till den grundläggande granskningen.

Den grundläggande granskningen baseras på revisorernas riskanalys och omfattar samtliga nämnder och styrelser. Den grundläggande granskningen ger också underlag att under året uppdatera riskanalysen. Enligt god revisionssed i kommunal verksamhet ska den grundläggande granskningen ha en sådan omfattning att den ger en grund för bedömningar i revisionsberättelsen.

Syfte

Den grundläggande granskningen är en översiktlig granskning som syftar till att bedöma om styrelse och nämnder har en tillräcklig struktur för styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten. Detta för att säkerställa att de lever upp till de mål och beslut som fullmäktige fastställt.

Den grundläggande granskningen syftar därmed till att ge en översiktlig bild av styrelse och granskade nämnder och en tillräcklig grund för de bedömningar som görs inför ansvarsprövningen.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Har styrelsen säkerställt att verksamheten bedrivs i enlighet med fullmäktiges mål och uppdrag?
- Har styrelsen säkerställt att den får tillräcklig uppföljning och rapportering avseende verksamhetens ekonomi och resultat?
 - Vidtar styrelsen åtgärder vid eventuella avvikelser?
- Har styrelsen en struktur för arbetet med sin interna kontroll som gör att det finns förutsättningar att bedriva den på ett systematiskt och ändamålsenligt sätt?
- Är styrelsens beslutsunderlag och protokoll tydliga?

Avgränsning

Granskningen avser hela granskningsåret 2021.

Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses de bedömningsgrunder som bildar underlag för revisionens slutsatser och bedömningar. I denna granskning utgörs revisionskriterierna av:

- ▶ Kommunallagen (2017:725)
- ▶ Strategisk plan 2016-2028
- ▶ Planeringsförutsättningar, budget och investeringar 2019-2022
- ▶ Riktlinjer för intern styrning och kontroll (2011-09-26)
- ▶ Nämndernas reglementen

Ansvarig nämnd

lakttagelserna i denna rapport avser kommunstyrelsen.

Genomförande

Dialogmöten med såväl presidiet som hela styrelsen har genomförts i syfte att inhämta information om den bedrivna verksamheten under året. Den information som inhämtas utgör till viss del grund för revisorernas bedömning av styrelsens styrning och uppföljning av fullmäktiges mål, måluppfyllelse samt interna kontroll.

Granskningen har även omfattat dokumentstudier och bedömning utifrån väsentliga styr- och uppföljningsdokument som upprättas för året.

I årets grundläggande granskning har presidiet i nämnden skriftligt besvarat generella och nämndspecifika frågor samt ett bedömningsformulär. De svar som lämnats har använts som underlag till de dialoger som genomförts med presidiet under september 2021. Samtliga ledamöter och ersättare har också getts möjlighet att besvara en enkät. Motsvarande underlag har även använts vid träffarna med nämnden som genomförts under hösten i syfte att ge samtliga ledamöter möjlighet att yttra sig och föra en diskussion kring de svar som lämnats. 22 av 30 ordinarie och ersättare besvarade enkäten vilket innebar en svarsfrekvens på 73 %. Enkäten innehöll bl a frågor om verksamhetsmål, måluppfyllelse, budget och ekonomiska mål, ekonomisk uppföljning och åtgärder för ekonomi i balans samt riskanalys, arbete med internkontroll och internkontrollplan. Presidiets svar och ledamöternas enkätsvar har tillsammans utgjort underlag för nämnddialogen som genomfördes i december 2021.

Informationen som inhämtats i samband med nämnddialogerna beaktas även vid revisionernas riskanalys inför kommande år.

Begreppsförklaringar

Nedan följer en förklaring av de begrepp som revisorerna använder i revisionsredogörelsen då de lämnar sin samlade bedömning av styrelsens interna styrning och kontroll:

- ▶ Bristfällig – Omedelbara förstärkningar krävs
- ▶ Tillräcklig – Behov av förstärkningar föreligger
- ▶ Ändamålsenlig – God följsamhet inom området
- ▶ Tillfredsställande – Mycket god följsamhet inom området

2. Resultat av granskningen

Nedan redogörs för de svar som styrelsens presidium lämnat inför revisorernas träff med dem i september 2021. Detta kompletteras med revisorernas iakttagelser och bedömningar utifrån de områden som berörs i bedömningsformulären.

2.1 Verksamhetsstyrning

Iakttagelser

I kommunstyrelsens uppdragsplan framgår samtliga av fullmäktiges mål och uppdrag som är adresserade till styrelsen i Planeringsförutsättningar för 2021-2024, som till exempel:

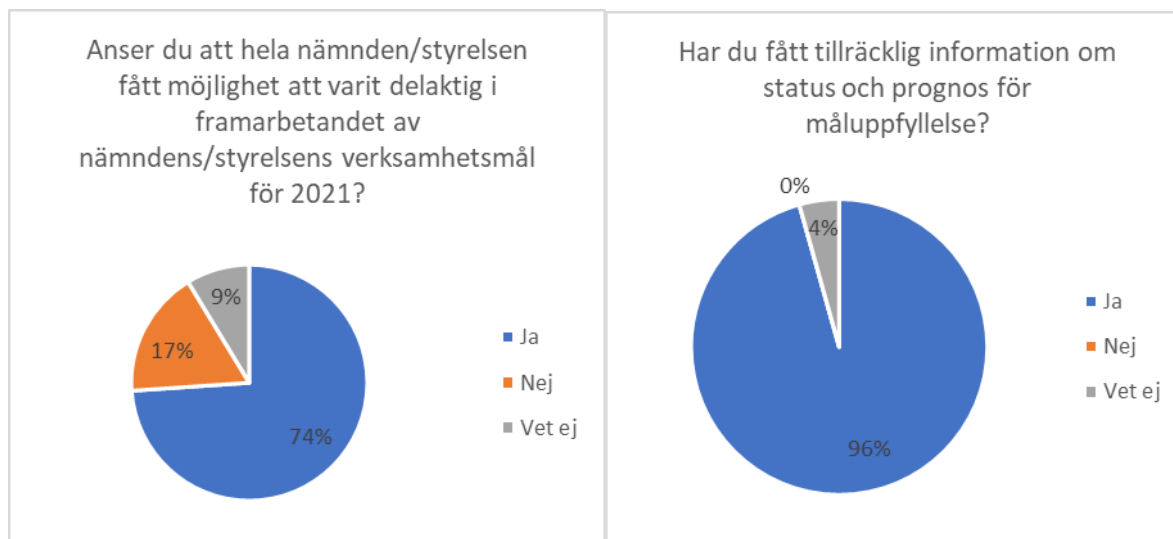
- Genomföra analys med syfte att identifiera faktorer och utvecklingsområden som i hög utsträckning bedöms kunna bidra till Umeå kommun fortsatt tillväxt.
- Mot bakgrund av genomförd analys ta fram och till fullmäktige presentera förslag på strategier och utvecklingsområden som bedöms vara väsentliga för Umeå kommuns fortsatta tillväxt.
- Att hindra framväxten av segregation och utsatta områden i Umeå. I uppdraget ingår att utveckla arbetet hur kommunen mellan olika förvaltningar kan arbeta mer tillsammans, detta i syfte att förbättra och utveckla arbetsmetoderna för att skapa ännu bättre förutsättningar för tidiga insatser och långsiktiga verksamheter. Arbetet ska också inkludera andra offentliga aktörer som till exempel region och polis, samt ideell sektor.
- Att utreda och ta fram förslag på jämlikhetsdata för att mäta och synliggöra skillnader. Genom att mäta och synliggöra skillnader kan Umeå kommun målmedvetet arbeta för ett jämlikt Umeå.

Det framgår av uppdragsplanen när och i vilken form uppföljning/återrapportering av uppdrag ska ske. I verksamhetsuppföljningen i samband med T2 och T3 följs samtliga mål och uppdrag upp och det anges även en prognos för helåret. I samband med T3 bedöms tre mål vara helt uppfyllda och två delvis uppfyllda. De måls om bedöms som uppfyllda är:

- Umeå ska växa hållbart utan några utsatta områden.
- Umeå kommun ska skapa förutsättningar för kvinnor och män att ha samma makt att forma samhället såväl som sina egna liv.
- För att klara kompetensförsörjningen, förbättra arbetsmiljö och ge bättre medborgarnytta ska de möjligheter som den digitala transformationen innebär vara förstahandsalternativet för Umeå kommuns verksamhetsutveckling.

Resultat av enkät

Som en del av den grundläggande granskningen har styrelsens ledamöter (ordinarie och ersättare) besvarat en enkät. Resultatet av enkäten redovisas nedan.

Enkätresultatet visar att merparten av ledamöterna anser att styrelsen varit delaktig i framtagandet av styrelsens verksamhetsmål samt att de fått tillräcklig information om status och prognos för måluppfyllelse. Vi noterar dock att andelen ledamöter som anser att de har påverkat vidtagna åtgärder vid brister i måluppfyllelse är något lägre.

Bedömning

Vi bedömer att styrelsens målstyrning är ändamålsenlig. Enligt reglementet för Umeå kommuns styrelse och nämnder (2014-11-24, § 150) har samtliga nämnder i uppdrag att se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt. Vi noterar att styrelsen förhåller sig till samtliga av fullmäktiges prioriterade områden och övergripande mål. Styrelsen har tolkat mål och uppdrag från fullmäktige och brutit ned dessa så att de fungerar som styr signaler till verksamheten, genom styrelsens styrkort.

2.2 Ekonomi

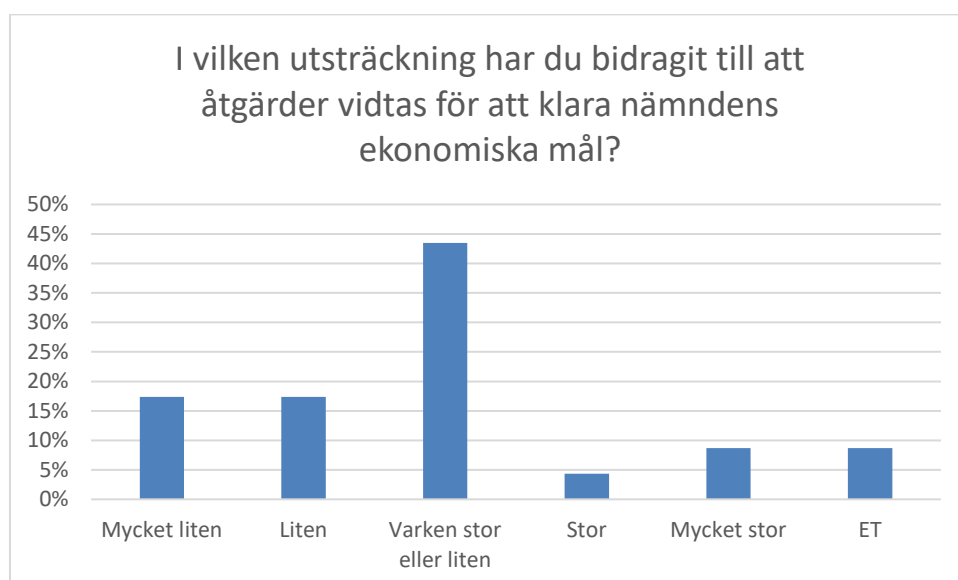
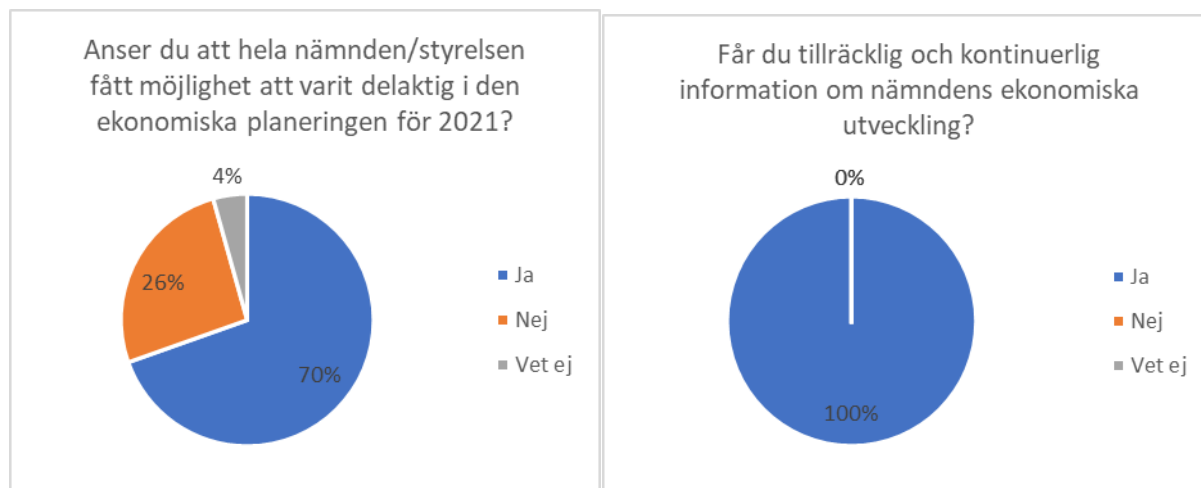
lakttagelser

Av styrelsens verksamhetsuppföljning i samband med T2 framgår att styrelsen redovisar ett resultat per augusti på +142 mnkr gentemot budget. Kommunstyrelsens positiva budgetavvikelse berodde främst på betydligt högre intäkter än förväntat från krafthandeln och från försäljning av exploateringsmark. Prognosen för helåret pekade i samband med T2 på ett överskott på 150 på mnkr.

Styrelsens resultat för helåret 2021 uppgår till ett underskott på -14,8 mnkr. De största budgetavvikelserna avser kommunövergripande kostnader, krafthandeln samt mark och exploatering. Avvikelsen mot prognosen förklaras i huvudsak av beslut om partiell pensionsinlösen samt ökade intäkter från mark och exploatering.

Resultat av enkät

Som en del av den grundläggande granskningen har styrelsens ledamöter (ordinarie och ersättare) besvarat en enkät. Resultatet av enkäten redovisas nedan.

Enkätresultatet visar att merparten av ledamöterna anser att styrelsen varit delaktig i den ekonomiska planeringen samt att de fått tillräcklig och kontinuerlig om nämndens ekonomiska utveckling. Vi noterar dock att svaren på frågan om i vilken utsträckning den enskilda ledamoten har bidragit till att åtgärder vidtagits för att klara styrelsens ekonomiska mål varierar något.

Bedömning

Vi bedömer att styrelsens ekonomistyrning är ändamålsenlig. Styrelsen har följt upp ekonomin under året och underskottet för året beror främst på kommunövergripande kostnader. Med anledning av att den grundläggande granskningen är översiktlig görs bedömningen med begränsad säkerhet.

2.3 Intern kontroll

Iakttagelser

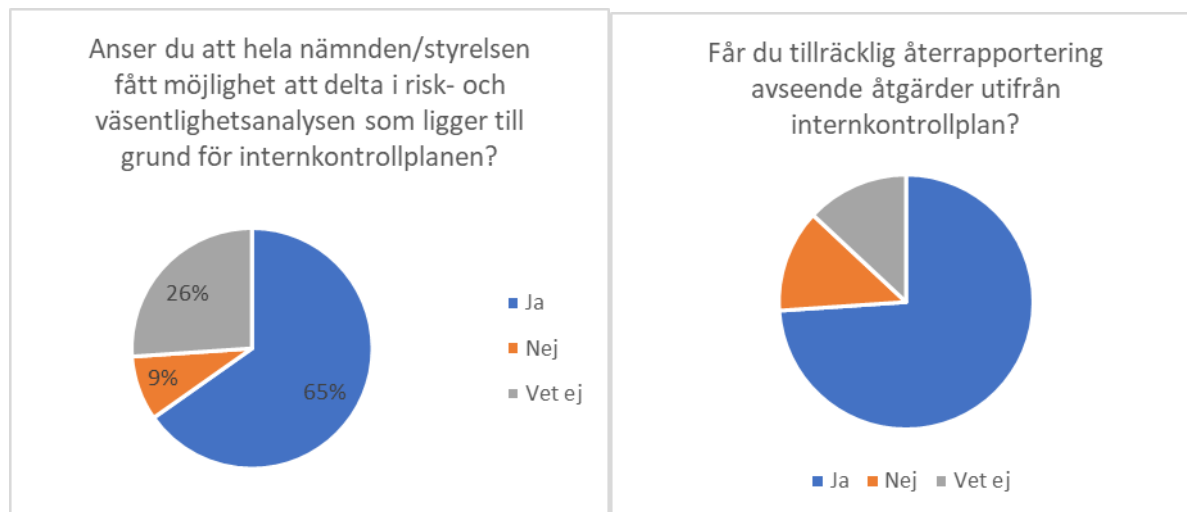
Styrelsen har upprättat en riskanalys och utifrån den beslutat om en internkontrollplan för 2021. Internkontrollplanen innehåller tio risker. De risker som har högst riskvärde (12) är:

- Risk för att förväntningar på SLK kvarstår trots omfattande decentralisering/omfördelning av personalresurser till nämnderna
- Risk för att uthållighet över tid brister om pandemin blir långvarig
- Svårighet att tillgodose behov av kompetensförsörjning relaterat till enskilda funktioner inom SLK (lön, upphandling etc)

Uppföljning av internkontrollplanen har skett i samband med verksamhetsuppföljningarna (T1, T2 och T3). I samband med rapporteringstillfällena vid såväl T1 och T2 som vid årsbokslutet (T3) så framgår att beslutade aktiviteter/åtgärder har genomförts för samtliga risker.

Resultat av enkät

Som en del av den grundläggande granskningen har styrelsens ledamöter (ordinarie och ersättare) besvarat en enkät. Resultatet av enkäten redovisas nedan:

Enkätresultatet visar att merparten av ledamöterna anser att styrelsen deltagit i risk- och väsentlighetsanalysen samt att de får tillräcklig återrapportering av åtgärder utifrån internkontrollplanen. Vi noterar dock att svaren på frågan om i vilken utsträckning den enskilda ledamoten har bidragit till att vidta åtgärder utifrån konstaterade avvikelser/brister utifrån internkontrollplanen varierar något. Hälften av ledamöter anser att de bidragit till detta i varken stor eller liten utsträckning.

Bedömning

Att det finns en god struktur för arbetet med intern kontroll är väsentligt för att internkontrollplanen ska kunna utgöra ett verktyg för styrelsen, för att den ska kunna säkerställa att verksamheten bedrivs på ett ändamålsenligt sätt i enlighet med lagar, föreskrifter, fullmäktiges mål etc. Styrelsen har fattat beslut om riskanalys och internkontrollplan samt har gjort en värdering av den interna kontrollen. Vi bedömer att styrelsen har säkerställt en ändamålsenlig struktur för intern kontroll.

3. Sammanfattande bedömning

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att styrelsen har en ändamålsenlig struktur för styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten, inom samtliga områden (verksamhetsstyrning, ekonomistyrning och intern kontroll).

Bilaga 1

Generella frågeställningar till kommunstyrelsen och samtliga nämnder

Svaren nedan har lämnats av styrelsens presidium i samband med den dialog som genomfördes i september 2021. Svaren är därmed inte att ses som revisorernas iakttagelser och bedömningar.

Verksamhetsstyrning

Hur ser styrelsens plan för att ta fram en beskrivning av styrelsens grunduppdrag ut?

Vid kommunstyrelsens sammanträde den 17 augusti fastställdes anvisning för:

1. Nämndernas arbete med att ta fram förslag till grunduppdrag
2. Nämndernas arbete med att lämna beskrivning av hur verksamhetsstyrning och verksamhetsuppföljning relaterat till sagda förslag kan utformas
3. Nämndernas översyn och eventuella förslag till revidering av nämndens reglemente

Enligt anvisningen i fråga ska nämnderna (och i detta fall även styrelsen) lämna förslag till grunduppdrag och beskrivning av verksamhetsstyrning senast den 25 mars 2022 (i samband med att respektive nämnd yttrar sig över förslag till planeringsförutsättningar).

Vilka mål behöver styrelsen lägga extra fokus på för att nå måluppfyllelse vid årets slut?

Inget av de inriktningsmål som KF fastställt och fördelat till KS i planeringsförutsättningarna är formulerat eller definierat på sådant sätt att fullständig måluppfyllelse kan uppnås vid årets slut (samtliga mål är av långsiktig karaktär). Arbetet med att ta fram förslag på operationaliseringar av kommunfullmäktiges inriktningsmål (ex vis via indikatorer) kommer att ske i samband med att förslag till programbeskrivningar upprättas och fastställs för första gången av kommunfullmäktige i juni 2022.

När det gäller de personalpolitiska målen så överträffar KS vid tertial 1 fastställda målvärden för samtliga mål utom ett - utbildade skyddsombud - som är nytt och därför är särskilt prioriterat under 2021.

Ev förändrad prioritering av inriktningsmål, personalpolitiska mål eller finansiella mål sker tidigast efter att KS verksamhetsrapport för tertial 2 presenterats.

Vilka utvecklingsområden finns det för uppföljning av mål och verksamhet under året?

Kommunstyrelsen inrättade i april 2019 en varaktig beredning med syfte att förbättra styrning och uppföljning av kommunens nämnder och bolag.

Kommunstyrelsens styrberedning har hittills under 2021 fokuserat på att:

- Implementera riktlinje för Umeå kommuns budget- och investeringsprocess (KF 2020-03-30 §59)
- Framtagande, förankring och efter beslut i KF (KF 2021-03-29 §58) även implementering av ny modell för aktiverande styrning i Umeå kommun - dvs modell för målstyrning, modell för programhantering, styrning i horisontella perspektiv etc.

- Framtagande, förankring och efter beslut i KF (KF 2021-03-29 §57) även implementering av ny riktlinje för ägarstyrning i Umeå kommun.
- Färdigställa, förankra och efter beslut i KF påbörja implementering av förslag till riktlinjer för styrning och uppföljning av externa utförare.

I samtliga av ovanstående fall innebär styrberedningens arbete och utfallet i form av fastställda riktlinjer i kommunfullmäktige även en väsentlig utveckling av kommunens förutsättningar att genomföra 'uppföljning av mål och verksamhetsdata.

Ekonomistyrning

Utifrån styrelsens budgetförutsättningar, vilka utmaningar ser ni att ni har för att klara en ekonomi i balans?

Ej aktuellt, KS prognosticerar ett väsentligt överskott på årsbasis.

Hur arbetar styrelsen för att säkerställa en så hög träffsäkerhet som möjligt i de ekonomiska prognoserna?

Ansvarig controller har dialog med berörda ledare samt berörda ekonomer månatligen. Controller sammanställer underlag och har varje månad genomgång med ekonomichef. På mötet värderas osäkerheter i bedömningar av kommande utfall gemensamt. Bedömningarna sammanställs och återkopplas till KS i samband med ordinarie verksamhetsrapportering.

Inom vilka verksamheter bedömer ni att det finns behov av att utveckla/stärka styrning och uppföljning av ekonomin?

För närvarande så bedöms ingen verksamhet ha ett behov av att utveckla/stärka styrning och uppföljning av ekonomin.

Intern kontroll

På vilket sätt kan styrelsens arbete med riskanalys och intern kontrollplan utvecklas ytterligare?

Kommunstyrelsen följer de riktlinjer och anvisningar som gäller i kommunen. Eventuell utveckling är därför snarast av strukturell kommungemensam karaktär. Styrelsens förvaltning följer utvecklingen på nationell nivå och avser genomföra omvärldsbevakning av hur jämförbara kommuner arbetar med intern styrning och kontroll under 2022.

Om kommande omvärldsbevakning visar på att kommunen har anledning att se över nuvarande modell innebär det med stor sannolikhet även en revidering av kommunfullmäktiges riktlinjer för intern styrning och kontroll (Upprättade 2004-09-27§2 och reviderade av KF 2011-09-26§153). Om kommande omvärldsbevakning påvisar behov av översyn och väsentliga förändringar kan dessa tidigast få genomslag i nämndernas arbete med planering inför verksamhetsåret 2023.

Finns det några specifika verksamheter, processer eller rutiner där styrelsen behöver stärka den interna kontrollen?

Styrelsens fokus i intern kontroll kommer med stor sannolikhet fortsatt anpassas för att säkra implementering och efterlevnad av de planer och riktlinjer kommunfullmäktige fastställt under

2020/2021 (dvs i enlighet med styrelsens ansvar för samordning, styrning och ledning) samt integration av intern kontrollen som delmängd inom styrelsens uppsiktspflicht över nämnder och bolag. Kommande översyn av styrelsens och övriga nämnders reglementen kommer sannolikt även att synliggöra specifika verksamheter, processer eller rutiner där styrelse eller enskilda nämnder behöver stärka den interna kontrollen. Att i förväg spekulera om vilka verksamheter, processer eller rutiner som synliggörs vid kommande översyn känns dock inte konstruktivt.

Hur kan uppföljningen av den interna kontrollen utvecklas för att styrelsen bättre ska kunna vidta ändamålsenliga åtgärder vid eventuella avvikelser?

En viktig aspekt är att kontrollmiljön (organisation, processer, rutiner etc) säkrar att eventuella avvikelser hanteras och åtgärdas på rätt nivå i organisationen. Om eventuella avvikelser visar sig vara väsentliga, återkommande, av strukturell eller systematisk karaktär bör styrelsen informeras. I övrigt gäller fastslagen rollfördelning och delegationsordning där det framgår vilka beslut/åtgärder som kan vidtas på olika nivåer i organisationen.

Arbetsmiljö och sjukfrånvaro

Hur arbetar styrelsen med att främja en god arbetsmiljö i sina verksamhetsområden?

Kommunstyrelsens verksamheter arbetar på samma sätt som övriga verksamheter i kommunen. Det systematiska arbetsmiljöarbetet handlar om att metodiskt uppmärksamma och ta hänsyn till förhållanden i arbetsmiljön som kan påverka de anställdas hälsa och säkerhet. Chefernas uppgift är att bedriva ett systematiskt och förebyggande arbetsmiljöarbete och där medarbetarnas aktiva deltagande och medverkan är kritiska för att uppnå en bra arbetsmiljö. I arbetet ingår kartläggningar/skyddsronder, riskbedömningar, planering och åtgärdande av risker samt uppföljning av insatta åtgärder.

Status i det systematiska arbetsmiljöarbetet återrapporteras till styrelsen dels via en årlig uppföljning, dels löpande under året via fördjupad rapport för perioden januari – april, delårsbokslut för januari – augusti samt årsbokslut för hela året. Styrelsen får på detta sätt fortlöpande rapport om vad som händer inom arbetsmiljöområdet och kan därmed följa och främja en god arbetsmiljö.

Hur arbetar styrelsen med att säkerställa en långsiktigt stabil sjukfrånvaro på låg nivå?

Genom att främja ett systematiskt arbetsmiljöarbete och årlig uppföljning. Varje år tar personalnämnden beslut om målvärden för kommunen totalt samt för styrelsen och varje facknämnd, dessa målvärden följs upp utifrån resultatmått som redovisas på samma vis som arbetsmiljöarbetet tre gånger per år (eller varje månad om behov finns). Kommunstyrelsen har haft en stabil sjukfrånvaro på låg nivå sedan flera år. Under perioden jan-april 2021 har sjukfrånvaron i kommunstyrelsens verksamheter varit väldigt låg 2,2% (i relation till 4,0 % motsvarande period 2020).

Specifika frågeställningar för kommunstyrelsen

Hur arbetar kommunstyrelsen för att efterleva fullmäktiges intentioner vad gäller gender budgeting, hållbarhet och Agenda 2030?

Inom ramen för kommunstyrelsens hållbarhetsutskott hanteras och bereds hållbarhetsfrågor av strategisk karaktär. Hållbarhetsutskottet:

- är kommunstyrelsens organ för strategisk omvärldsbevakning av hållbarhetsfrågor (följer till exempel Agenda 30-arbetet)
- är kommunstyrelsens organ för hållbar utveckling (social, ekologisk, kulturell och ekonomisk hållbar utveckling)
- tar initiativ i övergripande och strategiska hållbarhetsfrågor, som miljö- och klimatfrågor och folkhälsofrågor samt andra frågor som kan ses ur ett brett hållbarhetsperspektiv
- inventerar, följer upp och utvärderar kommunens hållbarhetsarbete
- är övergripande ansvarig för kommunens folkhälsoarbete.

När det gäller kommunfullmäktiges övergripande hållbarhetsmål med tillhörande uppdrag arbetar kommunstyrelsen systematiskt på flera plan. Ett kritiskt verktyg i detta arbete är kommunens översiktsplan som innehåller sex utvecklingsstrategier för hållbar tillväxt. Utöver det ständigt pågående arbetet med översiktsplan och tillhörande delplaner kommer implementering av kommunens nya styrmodell och arbetet med inriktningsmål och programstyrning att stå i fokus under överskådlig framtid.

När det gäller gender budgeting så är kommunens nya budget- och investeringsprocess (fastställd av KF i mars 2020) utformad för att möjliggöra att olika former av analyser/input/underlag presenteras för förtroendevalda i ett tidigt skede av processen. Ett sådant underlag skulle kunna vara en jämställdhetsanalys av hela eller delar av kommunens budget. Under hösten 2021 utarbetas förslag till underlag som respektive parti kan använda när dom tar fram sina respektive budgetförslag. Exakt vilka underlag/analyser som ska upparbetas och nyttjas i respektive partis arbete med att ta fram förslag till mål och budget kommer att fastställas under hösten 2021.

Vilka lärdomar har den pågående pandemin gett i erfarenheter och framtida utformandet av krisberedskapsorganisation?

Pandemin har förstärkt insikten om hur kritisk kontinuerlig och återkommande information och dialog mellan olika delar och nivåer i organisationen är. Stadsdirektören har med täta intervall samlat kommunens tjänstemannaledning för att skapa gemensam nulägesbild, behov och arbetsfördelning i organisationen. Kommunen har även deltagit i de regionala forum som Länsstyrelse, region VB etc anordnat under pandemin. Stadsdirektören har fortlöpande lämnat information om nuläge, behov av nya åtgärder och status i beslutade åtgärder till styrelse och presidium. En annan erfarenhet är vikten av uthållighet och långsiktighet i planering och resursfördelning. Kommunen har haft höjd beredskap sedan våren 2020 och flera verksamheter har haft en långvarigt pressad situation med omprioritering och omprioritering inom verksamheterna. Att hantera en kris som pågår över en kort tid ställer andra krav än en kris som pågår i minst 1 ½ år särskilt när det gäller organisationens förmåga att bibehålla fokus och prioritering av behov i samhällskritisk verksamhet.

Hur har kommunstyrelsen säkerställt en relevant och ändamålsenlig organisering av kommunens säkerhetsarbete utifrån den skärpta säkerhetsskyddslagen som träder i kraft 1 december 2021, som ställer högre krav på säkerhetsskydd vid upphandlingar, avtal och andra former av externa samarbeten?

Huruvida sagda förslag verkligen träder i kraft låter vi i detta läge vara osagt. SKR är starkt kritiska till att kommuner och regioner ej tillåtit lämna synpunkter och till de förändringar som föreslagits, "Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) bedömer att arbetet med säkerhetsskydd kommer att påverkas starkt negativt av att fokus nu flyttas bort från yttre hot, till att i stället fokusera på administration av säkerhetsskyddsavtal med andra offentliga aktörer" se SKRs skrivelse daterad 2021-06-18 ställd till Justitiedepartementet. Kommunens säkerhetsenhet bevakar frågan.

På vilka grunder tillsätts och avvecklas chefsfunktioner inom verksamheten?

De förvaltningar som är knutna till kommunstyrelsen (dvs Stadsledningskontoret och Samhällsbyggnadskontoret) tillämpar samma modell som övriga kommunen för facklig samverkan, personalplanering, rekrytering etc

Chefsrekryteringar följer kommunens process och samverkansrutiner. Rekrytering av stadsdirektör finns reglerat i Kommunstyrelsens instruktion för stadsdirektör. Eventuella omorganisationer och avveckling av chefsfunktioner sker efter riskbedömning av arbetsmiljön och samverkas i förvaltningens samverkansgrupp. Beslut om anställning, avveckling samt organisationsförändring sker utifrån gällande arbetsrätt och kommunstyrelsens delegation i personal-och organisationsfrågor.

Hur arbetar kommunstyrelsen för att verksamheterna ska kunna tillgodogöra sig digitaliseringens möjligheter?

Det kommungemensamma strategiska digitaliseringsarbetet är organiserat inom Stadsledningskontoret och enheten för digitalisering och verksamhetsutveckling. Enheten är i en uppbyggnadsfas och rekryteringar av sakkunniga/expertter har genomförts under 2021 för att möjliggöra de ambitioner och den potential som digitala transformationen ger. Detta krävs för att möta upp de behov och skapa de förutsättningar som möjliggör samtliga förvaltningars digitala transformation. SLK Personal bidrar med kompetens kring arbetsmiljöaspekter och förändringsledning.

Kommunstyrelsen fattade i februari 2021 beslut om att godkänna förslag till roll- och ansvarsfördelning samt kriterier för beviljande av medel ur utvecklingsanslag för Digitalisering (6 mnkr) samt Digitaliseringsreserv (19,5 mnkr) och att ge Stadsdirektören i uppdrag att upprätta, bemanna och vid behov förändra process för hantering av ansökningar i enlighet med fastställda kriterier och roll- och ansvarsfördelning. Den första utlysningen av utvecklingsmedel ur digitaliseringsanslaget 2021 renderade i tretton ansökningar från 9 nämnder och hanterades i kommunstyrelsen i april 2021. Den andra omgången renderade i fyra ansökningar vilka hanterades i kommunstyrelsen i juni 2021 (orsaken till den sena hanteringen beror på att kommunfullmäktige tog sitt budgetbeslut för 2021 först i oktober 2020). Ansökningsomgången för 2022 öppnade direkt efter att kommunfullmäktige fastställde budgeten för 2022, dvs i slutet av juni 2021 med plan att beslut om beviljande av utvecklingsmedel för 2022 ska ske i oktober 2021.

Under 2021 pågår även omfattande arbete med att skapa kommungemensamma strukturer och processer i form av prioriterings- och beslutsordning, finansieringsmodell och ansvarsfördelning för effekthemtagning. Samt de förutsättningar som behöver skapas i förvaltningarna och på

kommungemensam nivå i form av förmågor, metodik och stöd i form av projektkontor, projektmodell, förändringsledningsmodell etc.

Kommunstyrelsen har via Stadsledningskontoret fortsatt att stötta arbetet med att utveckla processer och handläggningsrutiner som bedömts ha potential för digitalisering/automatisering under 2021 (bl a baserat på inventering av de processer och handläggningsrutiner i förvaltningarna som bedöms ha störst potential för automation/RPA)

Bilaga 2

Verksamhetsstyrning

Åtagande	Krav enligt	Presidiets bedömning av följsamheten	Hänvisning till §§ och underlag som styrker bedömning
<i>2.2.1. Beaktas samtliga mål och uppdrag som berör styrelsens i uppdragsplanen?</i>	Kommunallagen (2017:725) 6 kap. 6 §, Reglemente för Umeå kommuns styrelse och nämnder	X Ja ☐ Nej	KS 2020-11-17 §181
<i>2.2.2 Har styrelsen fått tillräcklig uppföljning och återrapportering avseende mål och måluppfyllelse?</i>	Kommunallagen (2017:725) 6 kap. 6 §, Reglemente för Umeå kommuns styrelse och nämnder	X Ja ☐ Nej	Måluppfyllelse och status i uppdrag återrapporteras vid T2 samt vid årsbokslut
<i>2.2.3 Har styrelsen vid behov tagit aktiva beslut utifrån uppföljning om åtgärder för att uppnå måluppfyllelse?</i>	Kommunallagen (2017:725) 6 kap. 6 §, Reglemente för Umeå kommuns styrelse och nämnder	☐ Ja ☐ Nej	Skär (om behov finns) vid återrapportering T2

Ekonomistyrning

Åtagande	Krav enligt	Presidiets bedömning av följsamheten	Hänvisning till §§ och underlag som styrker bedömning
<i>2.3.1 Har styrelsen anpassat verksamheten utifrån de förutsättningar som anges i budget?</i>	Kommunallagen (2017:725), 11 kap. 5 § Fullmäktiges riktlinjer för god ekonomisk hushållning	X Ja ☐ Nej	Verksamheten har bedrivits inom de budgetramar som tillställts KS av KF (inget underskott)
<i>2.3.2 Har styrelsen fått tillräcklig uppföljning och återrapportering avseende ekonomi och verksamhetens utveckling?</i>	Kommunallagen (2017:725), 11 kap. 5 § Fullmäktiges riktlinjer för god ekonomisk hushållning	X Ja ☐ Nej	KS 2021-05-18 §103
<i>2.3.3 Om styrelsen prognostiserat ett underskott, har</i>	Kommunallagen (2017:725), 11 kap. 5 §	☐ Ja ☐ Nej	Ej relevant eller aktuellt

<i>styrelsen fattat beslut om åtgärder för att nå en ekonomi i balans?</i>	Fullmäktiges riktlinjer för god ekonomisk hushållning		
--	---	--	--

Intern kontroll

Åtagande	Krav enligt	Presidiets bedömning av följsamheten	Hänvisning till §§ samt underlag som styrker bedömning
<i>2.1.1 Har styrelsen fastställt riskanalys?</i>	Kommunallagen (2017:725) 6 kap. 6 §, Handledning - intern styrning och kontroll (KS 2019-12-19)	X Ja ☐ Nej	KS 2020-11-17 §181
<i>2.1.2 Har styrelsen fastställt internkontrollplan?</i>	Kommunallagen (2017:725) 6 kap. 6 §, Handledning – intern styrning och kontroll (KS 2019-12-19)	X Ja ☐ Nej	KS 2020-11-17 §181
<i>2.1.3 Har styrelsen beslutat om uppföljning av internkontrollplanen?</i>	Kommunallagen (2017:725) 6 kap. 6 §, Handledning - intern styrning och kontroll (KS 2019-12-19)	X Ja ☐ Nej	KS 2021-04-13 §57/KS 2021-05-18 §103
<i>2.1.4 Har styrelsen gjort en värdering om den interna kontrollen är ändamålsenlig och tillräcklig?</i>	Kommunallagen (2017:725) 6 kap. 6 §, Handledning - intern styrning och kontroll (KS 2019-12-19)	X Ja ☐ Nej	KS 2021-04-13 §57/ KS 2021-05-18 §103
<i>2.1.5 Har nämnden tillsett att kommunstyrelsen tagit del av nämndens uppföljning av internkontrollplanen?</i>	Kommunallagen (2017:725) 6 kap. 6 §, Handledning - intern styrning och kontroll (KS 2019-12-19)	X Ja ☐ Nej	
<i>2.1.6 Har styrelsen vidtagit några</i>		☐ Ja X Nej	Nytt attestreglemente för UK och tillämpningsanvisning

<i>åtgärder för att stärka attestrutinerna?</i>			för KS är under beredning. De är dock ej beslutade vid besvarandet av denna enkät
---	--	--	--